Η Κοσμολογία του Κουσκουνη Στυλιανού

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το παρόν έργο δεν γράφτηκε για να πείσει.
Ούτε για να διδάξει, ούτε για να αντικαταστήσει την επιστήμη, τη θεολογία ή τη φιλοσοφία.
Γράφτηκε για να τοποθετήσει.
Υπάρχουν στιγμές όπου η γνώση δεν αυξάνεται με περισσότερες πληροφορίες, αλλά με σωστό προσανατολισμό. Η Κοσμολογία αυτή γεννήθηκε από την ανάγκη να τεθούν θεμελιώδη ερωτήματα χωρίς φόβο και χωρίς βιασύνη: τι είναι ο χρόνος, τι είναι η ψυχή, τι σημαίνει ελευθερία, ποια είναι η θέση του ανθρώπου μέσα σε ένα σύμπαν που φαίνεται απέραντο αλλά βιώνεται προσωπικά.
Η προσέγγιση που ακολουθεί δεν είναι γραμμική. Το σύμπαν εδώ δεν εξελίσσεται απλώς προς τα εμπρός, αλλά κινείται κυκλικά· όχι ως μηχανική επανάληψη, αλλά ως πορεία εμπειρίας, εκτροπής, εκκαθάρισης και επιστροφής. Ο χρόνος δεν αντιμετωπίζεται ως απόλυτη πραγματικότητα, αλλά ως εργαλείο. Η ψυχή δεν προσεγγίζεται ως εύθραυστο αντικείμενο, αλλά ως φως — ενιαίο, αδιάσπαστο, φορέας πληροφορίας.
Κεντρική θέση σε αυτή την κοσμολογία κατέχει η σιωπή του Θεού. Όχι ως απουσία, αλλά ως αναγκαίος αυτοπεριορισμός. Αν η θεία παρουσία ήταν συνεχώς και αδιαμφισβήτητα εκφρασμένη μέσα στον χρόνο, η ελευθερία, η αγάπη και η ευθύνη θα κατέρρεαν σε αναγκαιότητα. Η σιωπή δεν είναι αδυναμία· είναι ταπεινότητα άπειρης ισχύος.
Ο πόνος, ιδιαίτερα ο πόνος των αθώων, δεν αποφεύγεται ούτε εξωραΐζεται. Αντιμετωπίζεται με ακρίβεια: ως εμπειρία που γεννάται εντός του χρόνου και του εγκεφάλου, όχι ως ιδιότητα της ψυχής. Αυτό δεν ακυρώνει τη σοβαρότητα του πόνου, αλλά αποκαθιστά την οντολογική δικαιοσύνη.
Η χάρη παρουσιάζεται όχι ως εγγύηση, αλλά ως δυνατότητα. Η νίκη δεν χαρίζεται· επιτυγχάνεται μόνο αν η ευθυγράμμιση διατηρηθεί μέχρι το τέλος του χρόνου. Και ακόμη κι όταν αυτή χαθεί, δεν μεταφέρεται ενοχή ή τιμωρία, αλλά καθαρή πληροφορία — μάθημα προσανατολισμού στον επόμενο κύκλο.
Το βιβλίο αυτό δεν ζητά αποδοχή. Ζητά προσοχή.
Αν κάτι από τα γραφόμενα εδώ αντέξει μέσα σου χωρίς να χρειαστεί να το πιστέψεις, τότε έχει ήδη επιτελέσει τον σκοπό του.
Ο κύκλος δεν φοβάται την ερώτηση.
Το φως δεν φοβάται τη σιωπή.
Στυλιανός Κουσκουνής

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ανάγκη μιας νέας κοσμολογικής σύνθεσης

Ο άνθρωπος είναι το μόνο ον που βιώνει τον χρόνο ως αγωνία και ως ελπίδα. Ζει μέσα σε μια αδιάκοπη ροή πριν και μετά, αναζητώντας νόημα σε έναν κόσμο που περιγράφεται με ακρίβεια αλλά σπανίως κατανοείται οντολογικά.
Η σύγχρονη γνώση έχει επιτύχει πολλά. Έχει μετρήσει αποστάσεις, έχει

περιγράψει δυνάμεις, έχει αναλύσει μηχανισμούς. Όμως όσο αυξάνεται η πληροφορία, τόσο μεγαλώνει και το κενό νοήματος. Η επιστήμη απαντά στο «πώς», αλλά αποφεύγει το «γιατί». Η θεολογία συχνά απαντά στο «γιατί», αλλά αποκόπτεται από τη βιωματική εμπειρία του σύγχρονου ανθρώπου.
Η Κοσμολογία του Κουσκουνη Στυλιανού δεν επιχειρεί να γεφυρώσει τεχνητά αυτά τα πεδία. Επιχειρεί να τα τοποθετήσει μέσα σε ένα ευρύτερο πλαίσιο, όπου ο χρόνος, η ψυχή και η ελευθερία αποκτούν σαφή ρόλο.
Η ανάγκη για μια κυκλική θεώρηση δεν προκύπτει από ρομαντισμό, αλλά από λογική αναγκαιότητα. Ένα σύμπαν που κινείται μόνο γραμμικά οδηγεί είτε σε μηδενισμό είτε σε εξαναγκασμό. Ένας κύκλος, αντίθετα, επιτρέπει εμπειρία χωρίς τελικό αδιέξοδο.
Σε αυτή την κοσμολογία, τίποτα δεν χάνεται. Ούτε το φως, ούτε η πληροφορία, ούτε η ελευθερία. Αυτό που αλλάζει είναι το επίπεδο πρόσβασης. Και αυτή η αλλαγή είναι το κλειδί για να κατανοηθεί ο πόνος, η χάρη, η σιωπή και η τελική αρμονία.ΜΕΡΟΣ Α΄
ΤΟ ΘΕΜΕΛΙΟ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
Η Αρχή του Κύκλου
Η αρχή δεν είναι στιγμή.
Δεν είναι σημείο στον χρόνο.
Δεν είναι γεγονός που «συνέβη».
Η αρχή είναι κατάσταση.
Η συνήθεια του ανθρώπινου νου να αναζητά αρχές ως χρονικά γεγονότα είναι φυσική αλλά παραπλανητική. Ο εγκέφαλος λειτουργεί εντός ακολουθίας: πριν και μετά, αιτία και αποτέλεσμα, γέννηση και φθορά. Όμως η αρχή του κύκλου, όπως νοείται σε αυτή την κοσμολογία, δεν υπακούει στη γραμμική λογική του χρόνου. Προηγείται του χρόνου, όχι χρονικά αλλά οντολογικά.
1. Το εξωτερικά απειροελάχιστο
Η αρχή του σύμπαντος μπορεί να περιγραφεί ως εξωτερικά απειροελάχιστη. Όχι επειδή ήταν «μικρή» με μετρήσιμους όρους, αλλά επειδή δεν είχε έκταση στον χρόνο και στον χώρο. Δεν υπήρχε διάσταση μέσα στην οποία να μπορεί να μετρηθεί. Δεν υπήρχε ακόμη πεδίο εμπειρίας.
Το απειροελάχιστο εδώ δεν δηλώνει έλλειψη, αλλά απουσία εξωτερικής ανάπτυξης. Είναι το σημείο όπου τίποτα δεν έχει ακόμη εκδιπλωθεί. Ένα όριο πριν από κάθε όριο.
Αν ο άνθρωπος προσπαθεί να το φανταστεί, αποτυγχάνει. Όχι επειδή είναι αδύναμος, αλλά επειδή ο νους του έχει εξελιχθεί να λειτουργεί μέσα στον χρόνο. Η αρχή του κύκλου δεν είναι αντικείμενο φαντασίας, αλλά αντικείμενο θέσης.
2. Το εσωτερικά άπειρο
Ενώ η αρχή είναι εξωτερικά απειροελάχιστη, είναι ταυτόχρονα εσωτερικά άπειρη. Αυτό το φαινομενικό παράδοξο δεν είναι αντίφαση, αλλά θεμελιώδης αρχή της κοσμολογίας αυτής.
Το άπειρο δεν ταυτίζεται με το «πολύ μεγάλο». Το άπειρο εδώ σημαίνει

πλήρης περιεκτικότητα. Ό,τι πρόκειται να υπάρξει, ό,τι πρόκειται να εκδηλωθεί, όλη η πληροφορία, όλη η δυνατότητα, βρίσκεται ήδη παρούσα — όχι ως γεγονός, αλλά ως ενότητα.

Η αρχή δεν περιέχει το σύμπαν όπως ένα κουτί περιέχει αντικείμενα. Το περιέχει όπως η σιωπή περιέχει τη δυνατότητα του λόγου. Όχι διαδοχικά, αλλά ταυτόχρονα.

3. Η προ-χρονική αρμονία

Πριν από κάθε εκδήλωση υπάρχει αρμονία. Όχι ισορροπία δυνάμεων, αλλά απουσία διάκρισης. Δεν υπάρχει ακόμη σωστό και λάθος, καλό και κακό, επιτυχία και αποτυχία. Αυτές οι έννοιες προϋποθέτουν χρόνο, επιλογή και συνέπεια.

Η προ-χρονική αρμονία δεν είναι ηθική κατάσταση· είναι οντολογική πληρότητα. Τίποτα δεν λείπει, γιατί τίποτα δεν έχει ακόμη διαχωριστεί.

Σε αυτή την κατάσταση, δεν υφίσταται εμπειρία. Και χωρίς εμπειρία, δεν υφίσταται ελευθερία όπως τη γνωρίζει ο άνθρωπος. Η αρμονία αυτή δεν είναι στόχος, αλλά αφετηρία.

4. Γιατί δεν μιλάμε για «έκρηξη»

Η περιγραφή της αρχής ως «έκρηξη» είναι χρήσιμη για τη φυσική, αλλά ανεπαρκής για την οντολογία. Η έκρηξη προϋποθέτει:

χώρο για να διασταλεί κάτι,
χρόνο για να συμβεί,
παρατηρητή για να καταγραφεί.

Τίποτα από αυτά δεν υπάρχει στην αρχή του κύκλου.

Αντί για έκρηξη, η κοσμολογία αυτή μιλά για αποσυμπίεση. Όχι βίαιη, αλλά αναγκαία. Η αποσυμπίεση είναι η είσοδος της ενότητας στην εμπειρία. Είναι η στιγμή — όχι χρονική, αλλά λογική — όπου το άπειρο επιτρέπει στον εαυτό του να εκδηλωθεί χωρίς να χάνει την ενότητά του.

5. Η είσοδος στον χρόνο

Ο χρόνος δεν γεννιέται επειδή «πρέπει». Γεννιέται επειδή χωρίς αυτόν δεν μπορεί να υπάρξει εμπειρία. Και χωρίς εμπειρία, δεν μπορεί να υπάρξει ελευθερία.

Η είσοδος στον χρόνο είναι η πρώτη μεγάλη παραχώρηση της ενότητας. Είναι το σημείο όπου το φως αρχίζει να εστιάζεται, όχι να διασπάται. Εκεί γεννάται η πολλαπλότητα, όχι ως απώλεια, αλλά ως τρόπος βίωσης.

Ο χρόνος δεν είναι εχθρός της αρμονίας. Είναι το πεδίο μέσα στο οποίο η αρμονία μπορεί να επιλεγεί και όχι απλώς να υπάρχει.

6. Ο κύκλος ως αναγκαιότητα, όχι ως τιμωρία

Η κυκλικότητα δεν προκύπτει από αποτυχία. Προκύπτει από λογική αναγκαιότητα. Όταν η εμπειρία ολοκληρώνεται, όταν ο χρόνος έχει επιτελέσει τον ρόλο του, δεν υπάρχει λόγος να συνεχίζεται.

Η επιστροφή στην αρχή δεν είναι επιστροφή στην άγνοια. Είναι επιστροφή στην ενότητα, εμπλουτισμένη με πληροφορία. Όχι πληροφορία ως μνήμη, αλλά ως καθαρή κατανόηση.

Ο κύκλος δεν επαναλαμβάνεται μηχανικά. Κάθε κύκλος είναι πλήρης, μοναδικός και αναγκαίος.

Μεταβατική σημείωση

Από εδώ και πέρα, η κοσμολογία εισέρχεται στο ζήτημα της ουσίας.

Αν η αρχή είναι ενότητα, τότε πρέπει να διερευνηθεί τι είναι αυτό που

παραμένει ενιαίο μέσα σε όλη την εκδήλωση.
Αυτό είναι το φως.ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Το Φως ως Ουσία

Αν η αρχή του κύκλου είναι ενότητα, τότε πρέπει να υπάρχει κάτι που παραμένει ενιαίο σε κάθε στάδιο της εκδήλωσης. Κάτι που δεν γεννιέται με τον χρόνο ούτε χάνεται με τη φθορά. Κάτι που μπορεί να εκδηλώνεται πολλαπλά χωρίς να διασπάται.

Αυτό είναι το φως.

Στην κοσμολογία αυτή, το φως δεν χρησιμοποιείται ως ποιητική μεταφορά ούτε ως φυσικό φαινόμενο περιορισμένο σε μήκη κύματος. Το φως νοείται ως οντολογική ουσία: η ελάχιστη κοινή βάση κάθε ύπαρξης, το υπόστρωμα πάνω στο οποίο μπορεί να εμφανιστεί εμπειρία, συνείδηση και ελευθερία.

1. Γιατί το φως δεν είναι μεταφορά

Ο άνθρωπος έχει συνηθίσει να χρησιμοποιεί το φως συμβολικά: φως ως γνώση, φως ως καλό, φως ως αποκάλυψη. Αυτές οι χρήσεις, αν και εύστοχες, συγκαλύπτουν κάτι βαθύτερο. Το φως προηγείται του συμβολισμού.

Το φως είναι αυτό που επιτρέπει να υπάρχει οτιδήποτε που μπορεί να γίνει αντιληπτό. Χωρίς φως, δεν υπάρχει διάκριση. Και χωρίς διάκριση, δεν υπάρχει εμπειρία. Η εμπειρία δεν ξεκινά από την ύλη, αλλά από τη δυνατότητα διάκρισης.

Γι' αυτό το φως δεν είναι ιδιότητα της ύλης· η ύλη είναι τρόπος εστίασης του φωτός.

2. Η ψυχή ως φως

Η ψυχή, σε αυτή την κοσμολογία, δεν είναι αντικείμενο ούτε «πράγμα» που κατοικεί μέσα στο σώμα. Είναι εστίαση φωτός. Όχι αποκομμένη από την πηγή της, αλλά προσωρινά προσανατολισμένη σε συγκεκριμένο πεδίο εμπειρίας.

Το φως δεν τεμαχίζεται όταν εστιάζεται. Όπως μια δέσμη μπορεί να περάσει από πολλούς φακούς χωρίς να χάνει την ουσία της, έτσι και η ψυχή μπορεί να εκδηλώνεται πολλαπλά χωρίς να χάνει την ενότητά της.

Η αίσθηση της ατομικότητας δεν προκύπτει από διάσπαση, αλλά από περιορισμό πρόσβασης. Αυτός ο περιορισμός είναι αναγκαίος για να υπάρξει εμπειρία.

3. Εστίαση χωρίς διάσπαση

Εδώ βρίσκεται ένα από τα κεντρικά σημεία της κοσμολογίας:
η διαφορά ανάμεσα στη διάσπαση και την εστίαση.

Η διάσπαση συνεπάγεται απώλεια ενότητας. Η εστίαση συνεπάγεται αλλαγή προσανατολισμού. Το φως, ως ουσία, δεν διασπάται ποτέ. Μόνο εστιάζεται σε διαφορετικά επίπεδα εμπειρίας.

Αυτό εξηγεί γιατί η ψυχή δεν φθείρεται από τον χρόνο. Ο χρόνος επηρεάζει το πεδίο εμπειρίας, όχι την ουσία που το βιώνει. Η φθορά ανήκει στο επίπεδο της μορφής, όχι στο επίπεδο του φωτός.

4. Πολλαπλή εμπειρία, ενιαία ουσία

Η πολλαπλότητα των υπάρξεων δεν συνεπάγεται πολλαπλότητα ουσίας. Η ίδια ουσία μπορεί να βιώνει διαφορετικές εμπειρίες, όπως το ίδιο φως μπορεί να φωτίζει διαφορετικούς χώρους χωρίς να γίνεται διαφορετικό.

Αυτό δεν οδηγεί σε απώλεια ατομικότητας. Αντίθετα, την καθιστά δυνατή.

Η ατομικότητα δεν είναι ιδιοκτησία της ψυχής, αλλά λειτουργία του πεδίου εμπειρίας.
Η ψυχή δεν είναι «μία από πολλές». Είναι μία ουσία με πολλαπλές εστιάσεις.

5. Σύγκριση με κλασικές αντιλήψεις

Οι περισσότερες παραδοσιακές αντιλήψεις για την ψυχή κινούνται ανάμεσα σε δύο άκρα:
είτε την αντιμετωπίζουν ως ξεχωριστό αντικείμενο, είτε τη διαλύουν μέσα στη βιολογία.
Η παρούσα κοσμολογία απορρίπτει και τα δύο. Η ψυχή δεν είναι ούτε αντικείμενο ούτε προϊόν. Είναι προϋπόθεση. Χωρίς αυτήν, δεν θα υπήρχε εμπειρία, αλλά μόνο μηχανική αλληλουχία γεγονότων.
Το φως δεν εξηγείται από τον εγκέφαλο· ο εγκέφαλος είναι ο μηχανισμός μέσω του οποίου το φως αποκτά χρονική εμπειρία.

6. Το φως και η ταυτότητα

Η βαθύτερη ταυτότητα του ανθρώπου δεν βρίσκεται στις σκέψεις, στα συναισθήματα ή στις αναμνήσεις του. Όλα αυτά ανήκουν στον χρόνο. Η ταυτότητα βρίσκεται στο φως που τα βιώνει.
Αυτό εξηγεί γιατί η αίσθηση του «είμαι» παραμένει ακόμη και όταν αλλάζουν όλα τα περιεχόμενα της εμπειρίας. Το φως δεν αλλάζει· αλλάζει ο τρόπος που φωτίζει.
Η αναζήτηση ταυτότητας στον χρόνο οδηγεί σε σύγχυση. Η αναγνώριση της ταυτότητας ως φωτός οδηγεί σε ευθύνη.

7. Το φως ως φορέας πληροφορίας

Το φως δεν μεταφέρει μόνο εμπειρία· μεταφέρει πληροφορία. Όχι με τη μορφή μνήμης όπως την αντιλαμβάνεται ο εγκέφαλος, αλλά ως δομική γνώση. Αυτή η γνώση δεν χάνεται όταν αλλάζει το πεδίο εμπειρίας.
Η πληροφορία αυτή δεν είναι συναισθηματική ούτε αφηγηματική. Είναι καθαρή: τι ευθυγραμμίστηκε, τι εκτράπηκε, τι επιλέχθηκε. Αυτή η πληροφορία συνοδεύει το φως σε κάθε κύκλο.

Μεταβατική σημείωση

Αν το φως είναι ουσία και φορέας πληροφορίας, τότε τίθεται ένα κρίσιμο ερώτημα:
πώς διατηρείται αυτή η πληροφορία;
πώς μεταφέρεται χωρίς να χάνεται;
Η απάντηση οδηγεί στο επόμενο κεφάλαιο.ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

Η Πληροφορία

Αν το φως είναι η ουσία και η ψυχή η εστίασή του, τότε η πληροφορία είναι αυτό που παραμένει όταν αλλάζει το πεδίο της εμπειρίας. Χωρίς πληροφορία, ο κύκλος θα ήταν απλή επανάληψη. Με την πληροφορία, ο κύκλος γίνεται πορεία.
Η πληροφορία δεν είναι δεδομένα. Δεν είναι αναμνήσεις, εικόνες ή αφηγήσεις. Αυτά ανήκουν στον εγκέφαλο και στον χρόνο. Η πληροφορία, όπως νοείται εδώ, είναι οντολογική καταγραφή σχέσης: πώς το φως τοποθετήθηκε απέναντι στην ελευθερία.

1. Τι είναι πληροφορία σε οντολογικό επίπεδο

Στη σύγχρονη σκέψη, η πληροφορία συνδέεται με κώδικες, σήματα και αποθήκευση. Όμως αυτά είναι εκφράσεις της πληροφορίας, όχι η ουσία

της. Σε οντολογικό επίπεδο, πληροφορία είναι διαφορά που έχει νόημα. Όπου υπάρχει δυνατότητα επιλογής, υπάρχει και πληροφορία. Όχι επειδή έγινε η επιλογή, αλλά επειδή θα μπορούσε να είχε γίνει διαφορετικά. Η πληροφορία γεννιέται από τη σχέση ανάμεσα στο φως και στην ελευθερία. Χωρίς ελευθερία δεν υπάρχει πληροφορία. Υπάρχει μόνο μηχανική εξέλιξη.

2. Γιατί η πληροφορία δεν χάνεται

Αν η πληροφορία χανόταν, τότε κάθε κύκλος θα ξεκινούσε από μηδέν. Η εμπειρία δεν θα είχε βάθος και η ελευθερία δεν θα είχε συνέπεια. Η κοσμολογία αυτή απορρίπτει αυτή την προοπτική.

Η πληροφορία δεν χάνεται γιατί δεν αποθηκεύεται στον χρόνο. Ο χρόνος είναι το πεδίο όπου η πληροφορία βιώνεται, όχι το μέσο όπου διατηρείται. Όταν ο χρόνος παύει, παύει η εμπειρία — όχι η πληροφορία.

Η πληροφορία συνοδεύει το φως επειδή είναι ιδιότητα της σχέσης του με την ελευθερία, όχι προϊόν του εγκεφάλου.

3. Το «ξέχασμα» ως αλλαγή επιπέδου

Ο άνθρωπος συχνά ταυτίζει την απώλεια μνήμης με απώλεια πληροφορίας. Αυτή η ταύτιση είναι λανθασμένη. Η μνήμη είναι εργαλείο του εγκεφάλου. Η πληροφορία είναι βαθύτερη.

Το «ξέχασμα» που συνοδεύει την είσοδο σε νέο κύκλο ή νέο επίπεδο εμπειρίας δεν είναι διαγραφή. Είναι αλλαγή πρόσβασης. Αυτό που δεν μπορεί πλέον να ανακληθεί αφηγηματικά, παραμένει ενεργό ως δομική γνώση.

Γι’ αυτό υπάρχουν κλίσεις, τάσεις, εσωτερικά όρια και ευκολίες που δεν εξηγούνται από τη βιογραφία. Δεν είναι τιμωρίες ούτε προνόμια· είναι πληροφορία σε λειτουργία.

4. Πληροφορία χωρίς ενοχή

Ένα κρίσιμο σημείο της κοσμολογίας αυτής είναι ο διαχωρισμός της πληροφορίας από την ενοχή. Η πληροφορία δεν φέρει ηθικό φορτίο. Δεν τιμωρεί και δεν ανταμείβει.

Όταν μια εκτροπή καταγράφεται ως πληροφορία, δεν μεταφέρεται ως χρέος, αλλά ως περιορισμός πρόσβασης. Ο περιορισμός αυτός δεν είναι εξωτερική επιβολή· είναι εσωτερική συνέπεια.

Η πληροφορία δεν λέει «έφταιξες». Λέει «αυτός ο δρόμος δεν οδηγεί σε αρμονία».

5. Η πληροφορία ως μάθημα ευθυγράμμισης

Η πληροφορία λειτουργεί ως σιωπηλό μάθημα. Δεν καθοδηγεί ρητά, αλλά διαμορφώνει το πεδίο μέσα στο οποίο η ελευθερία ασκείται. Όσο μεγαλύτερη η απόκλιση σε έναν κύκλο, τόσο στενότερο το πεδίο στον επόμενο.

Αυτό δεν είναι εκδίκηση. Είναι παιδαγωγία χωρίς δάσκαλο.

Η ευθυγράμμιση δεν επιβάλλεται. Γίνεται ευκολότερη ή δυσκολότερη, ανάλογα με την πληροφορία που μεταφέρεται.

6. Πληροφορία και θεία γνώση

Η θεία γνώση δεν εξαρτάται από τη συλλογή πληροφοριών. Ο Θεός, ως ον εκτός χρόνου, δεν «μαθαίνει». Η πληροφορία δεν προστίθεται στη θεία γνώση· εκδηλώνεται μέσα στον χρόνο.

Αυτό σημαίνει ότι η πληροφορία δεν αλλάζει τον Θεό. Αλλάζει το πεδίο

εμπειρίας του ανθρώπου. Η πληροφορία είναι ο τρόπος με τον οποίο η ελευθερία παραμένει πραγματική χωρίς να καταλήγει στο χάος.

7. Η πληροφορία ως εγγύηση νοήματος

Χωρίς διατήρηση πληροφορίας, το σύμπαν θα ήταν άσκοπο. Με διατήρηση πληροφορίας, κάθε εμπειρία — ακόμη και η πιο δύσκολη — αποκτά θέση μέσα στον κύκλο.

Το νόημα δεν βρίσκεται στην ευκολία, αλλά στη συνέχεια. Και η συνέχεια δεν θα μπορούσε να υπάρξει χωρίς την πληροφορία ως σταθερό υπόστρωμα.

Μεταβατική σημείωση

Από αυτό το σημείο, η κοσμολογία εισέρχεται στο πιο απαιτητικό πεδίο: τη σχέση Θεού και χρόνου.

Αν η πληροφορία διατηρείται, τότε πρέπει να εξεταστεί ποιος την κατέχει εκτός χρόνου και πώς αυτό δεν αναιρεί την ανθρώπινη ελευθερία.ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

Ο Θεός εκτός Χρόνου

Η μεγαλύτερη σύγχυση στη θεολογική σκέψη δεν αφορά την ύπαρξη του Θεού, αλλά τη θέση Του σε σχέση με τον χρόνο. Όσο ο Θεός τοποθετείται μέσα στον χρόνο, γεννιούνται αναπόφευκτα αντιφάσεις: πρόγνωση που ακυρώνει την ελευθερία, κρίση που μοιάζει με τιμωρία, γνώση που μοιάζει με παρακολούθηση.

Η κοσμολογία αυτή ξεκινά από μια σαφή και αδιαπραγμάτευτη θέση: ο Θεός βρίσκεται εκτός χρόνου.

Όχι επειδή «κινείται πιο γρήγορα» από τον χρόνο, ούτε επειδή τον ελέγχει από μέσα. Αλλά επειδή ο χρόνος είναι εργαλείο εμπειρίας για τον άνθρωπο, όχι πλαίσιο ύπαρξης για το θείο.

1. Τι σημαίνει «εκτός χρόνου»

Το «εκτός χρόνου» δεν σημαίνει άχρονος με την έννοια της αδράνειας. Σημαίνει μη-διαδοχικός. Στον χρόνο, τα γεγονότα διαδέχονται το ένα το άλλο. Εκτός χρόνου, δεν υπάρχει «πριν» και «μετά».

Για τον άνθρωπο, η γνώση αποκτάται. Για τον Θεό, η γνώση είναι. Δεν υπάρχει στιγμή όπου ο Θεός γνωρίζει λιγότερα και μετά περισσότερα. Η πλήρης πληροφορία είναι παρούσα ταυτόχρονα.

Αυτό δεν είναι υπερβολή. Είναι λογική αναγκαιότητα. Ένας Θεός που μαθαίνει θα ήταν εξαρτημένος από τον χρόνο. Και ό,τι εξαρτάται από τον χρόνο δεν είναι απόλυτο.

2. Γιατί ο Θεός δεν «μαθαίνει»

Η έννοια της μάθησης προϋποθέτει άγνοια. Η άγνοια προϋποθέτει έλλειψη. Η έλλειψη προϋποθέτει περιορισμό. Ένας περιορισμένος Θεός δεν είναι Θεός, αλλά ανώτερη οντότητα εντός συστήματος.

Η θεία γνώση δεν αυξάνεται. Δεν εμπλουτίζεται. Δεν εξελίσσεται. Περιλαμβάνει εξ αρχής όλη την πληροφορία, όχι ως καταγραφή γεγονότων, αλλά ως πλήρη κατανόηση κάθε δυνατής σχέσης μεταξύ φωτός, ελευθερίας και εμπειρίας.

Αυτό δεν καθιστά τον Θεό αδιάφορο. Τον καθιστά ολόκληρο.

3. Πράξη και γνώση ταυτόχρονα

Ένα από τα πιο δύσκολα σημεία για τον ανθρώπινο νου είναι να δεχτεί ότι μια πράξη μπορεί να είναι γνωστή χωρίς να είναι προκαθορισμένη. Η

δυσκολία αυτή προκύπτει επειδή ο άνθρωπος γνωρίζει πάντα μετά την πράξη.

Εκτός χρόνου, όμως, η γνώση δεν έπεται της πράξης. Συνυπάρχει με αυτήν. Η πράξη είναι ελεύθερη επειδή γίνεται εντός χρόνου. Η γνώση είναι πλήρης επειδή υπάρχει εκτός χρόνου.

Δεν υπάρχει σύγκρουση. Υπάρχει διαφορετικό επίπεδο θέασης.

4. Πρόγνωση και ελευθερία

Η πρόγνωση δεν αναιρεί την ελευθερία, εκτός αν θεωρηθεί αιτία. Στην κοσμολογία αυτή, η θεία γνώση δεν προκαλεί την ανθρώπινη πράξη. Την περιλαμβάνει.

Ο Θεός δεν γνωρίζει τι θα κάνεις επειδή θα το κάνεις. Ούτε θα το κάνεις επειδή το γνωρίζει. Αυτές οι διατυπώσεις είναι χρονικές και άρα ανεπαρκείς. Η γνώση και η πράξη συναντώνται εκτός χρόνου, χωρίς αιτιότητα μεταξύ τους.

Η ελευθερία δεν προστατεύεται με άγνοια. Προστατεύεται με επίπεδα ύπαρξης.

5. Γιατί η θεία γνώση δεν επιβάλλει

Αν η θεία γνώση επενέβαινε μέσα στον χρόνο για να αποτρέψει κάθε εκτροπή, τότε η ελευθερία θα ήταν προσχηματική. Η αγάπη θα ήταν αναγκαστική. Η ευθύνη ανύπαρκτη.

Η μη επέμβαση δεν είναι αδυναμία. Είναι επιλογή. Είναι η μέγιστη μορφή θεϊκής ταπεινότητας: η αυτοσυγκράτηση άπειρης ισχύος για να υπάρξει αληθινή ελευθερία.

Ο Θεός δεν χρειάζεται να αποδείξει ότι έχει δύναμη. Την περιορίζει συνειδητά.

6. Η θεία γνώση και η ανθρώπινη αγωνία

Πολλοί φοβούνται ότι αν ο Θεός γνωρίζει τα πάντα, τότε η ανθρώπινη αγωνία είναι μάταιη. Το αντίθετο είναι αληθές. Η αγωνία υπάρχει επειδή η ελευθερία είναι πραγματική.

Αν όλα ήταν προδιαγεγραμμένα, δεν θα υπήρχε αγωνία, αλλά απλή εκτέλεση. Η αγωνία είναι ένδειξη ότι η επιλογή έχει βάρος. Και το βάρος αυτό είναι δυνατό μόνο μέσα στον χρόνο.

7. Η θέση του ανθρώπου

Ο άνθρωπος στέκεται ανάμεσα: βιώνει τον χρόνο, αλλά αντλεί την ουσία του από το άχρονο. Αυτή η ενδιάμεση θέση είναι πηγή σύγχυσης, αλλά και πηγή αξιοπρέπειας.

Ο άνθρωπος δεν είναι μαριονέτα ούτε θεός. Είναι φορέας ελευθερίας μέσα σε πεδίο που επιτρέπει την εμπειρία χωρίς να την εξαναγκάζει.

Μεταβατική σημείωση

Αν ο Θεός βρίσκεται εκτός χρόνου και ο άνθρωπος εντός, τότε ο χρόνος αποκτά κεντρική σημασία. Όχι ως απόλυτη πραγματικότητα, αλλά ως εργαλείο.

Αυτό είναι το επόμενο βήμα της κοσμολογίας.ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

Ο Χρόνος ως Εργαλείο

Ο χρόνος δεν είναι ουσία.

Δεν είναι δύναμη.

Δεν είναι απόλυτη πραγματικότητα.

Ο χρόνος είναι εργαλείο εμπειρίας.

Η ανθρώπινη σκέψη έχει μάθει να αντιμετωπίζει τον χρόνο ως κάτι δεδομένο, σχεδόν ιερό. Μετράται, χαρτογραφείται, θεωρείται αυτονόητος. Όμως σε αυτή την κοσμολογία, ο χρόνος δεν αποτελεί το πλαίσιο μέσα στο οποίο υπάρχει η ύπαρξη· αποτελεί το πλαίσιο μέσα στο οποίο βιώνεται.

1. Ο χρόνος δεν είναι οντολογική βάση

Αν ο χρόνος ήταν οντολογική βάση, τότε θα δέσμευε και τον Θεό. Αυτό θα σήμαινε ότι ο Θεός υπόκειται σε πριν και μετά, σε αναμονή και εξέλιξη. Μια τέτοια θεώρηση οδηγεί αναπόφευκτα σε περιορισμένο θεό.

Ο χρόνος εμφανίζεται μετά την αποσυμπίεση της ενότητας. Δεν είναι προϋπόθεση ύπαρξης, αλλά προϋπόθεση εμπειρίας. Εκεί που δεν υπάρχει εμπειρία, ο χρόνος δεν έχει λόγο ύπαρξης.

2. Γιατί χρειάζεται ο χρόνος

Χωρίς χρόνο δεν υπάρχει επιλογή.
Χωρίς επιλογή δεν υπάρχει ευθύνη.
Χωρίς ευθύνη δεν υπάρχει αγάπη.

Ο χρόνος δημιουργεί διαδοχή. Η διαδοχή δημιουργεί δυνατότητα αλλαγής. Και η δυνατότητα αλλαγής δημιουργεί χώρο για ελευθερία. Ο χρόνος δεν είναι εμπόδιο στην τελειότητα· είναι το πεδίο όπου η τελειότητα μπορεί να επιλεγεί.

Η αγάπη που δεν μπορεί να χαθεί δεν έχει αξία. Η ευθύνη που δεν μπορεί να αποφευχθεί δεν είναι ευθύνη. Ο χρόνος επιτρέπει και τα δύο.

3. Ο εγκέφαλος ως χρονική διεπαφή

Ο άνθρωπος δεν βιώνει τον χρόνο άμεσα. Τον βιώνει μέσω του εγκεφάλου. Ο εγκέφαλος λειτουργεί ως διεπαφή χρονικής εμπειρίας, μεταφράζοντας το φως σε ακολουθία στιγμών.

Η συνείδηση δεν παράγει τον χρόνο· τον χρησιμοποιεί. Και ο εγκέφαλος δεν παράγει την ψυχή· περιορίζει την πρόσβαση της ψυχής στην πληροφορία, ώστε η εμπειρία να είναι διαχειρίσιμη.

Γι’ αυτό η εμπειρία του χρόνου αλλάζει:
στην έντονη χαρά,
στον φόβο,
στον πόνο,
στην απώλεια συνείδησης.

Ο χρόνος δεν είναι σταθερός επειδή δεν είναι ουσία.

4. Πώς γεννάται ο πόνος

Ο πόνος δεν είναι ιδιότητα της ψυχής. Είναι προϊόν της χρονικής διεπαφής. Ο εγκέφαλος δημιουργεί τον πόνο ως σήμα, ως μηχανισμό επιβίωσης και προσανατολισμού μέσα στον χρόνο.

Αυτό εξηγεί γιατί:
ο πόνος μπορεί να απουσιάζει σε βαριά τραύματα,
μπορεί να μειώνεται με ουσίες,
μπορεί να ενισχύεται από τον φόβο,
μπορεί να εξαφανίζεται σε αλλοιωμένες καταστάσεις συνείδησης.

Ο πόνος ανήκει στον χρόνο. Και ό,τι ανήκει στον χρόνο δεν ακολουθεί την ψυχή εκτός χρόνου.

5. Ο χρόνος ως πεδίο ευθύνης

Η ευθύνη δεν υφίσταται εκτός χρόνου. Εκτός χρόνου δεν υπάρχουν συνέπειες, γιατί δεν υπάρχει διαδοχή. Η ευθύνη γεννιέται εκεί όπου μια

πράξη προηγείται μιας άλλης και όπου το αποτέλεσμα μπορεί να αξιολογηθεί.
Ο χρόνος καθιστά την ευθύνη πραγματική. Χωρίς χρόνο, κάθε πράξη θα ήταν στιγμιαία και χωρίς βάρος. Με τον χρόνο, κάθε πράξη αποκτά προέκταση.
Αυτός είναι ο λόγος που η ελευθερία τοποθετείται εντός χρόνου και όχι εκτός.
6. Γιατί ο χρόνος τελειώνει
Αν ο χρόνος είναι εργαλείο, τότε δεν είναι αιώνιος. Όταν ένα εργαλείο ολοκληρώσει τον σκοπό του, παύει να χρησιμοποιείται. Ο χρόνος δεν καταστρέφεται· απενεργοποιείται.
Το τέλος του χρόνου δεν είναι καταστροφή του σύμπαντος. Είναι παύση της χρονικής διεπαφής. Εκεί όπου δεν υπάρχει πια ανάγκη για εμπειρία, δεν υπάρχει ανάγκη για χρόνο.
7. Ο χρόνος και η παρεξήγηση της αδικίας
Πολλές από τις κατηγορίες περί αδικίας προκύπτουν από τη σύγχυση ανάμεσα στον χρόνο και την ουσία. Όταν ο πόνος βιώνεται ως αιώνιος, μοιάζει άδικος. Όταν όμως αναγνωριστεί ως χρονικός, αποκαθίσταται η οντολογική δικαιοσύνη.
Αυτό δεν ακυρώνει τη σοβαρότητα του πόνου. Την τοποθετεί. Ο πόνος έχει βάρος μέσα στον χρόνο, αλλά δεν έχει εξουσία πάνω στην ουσία.
Μεταβατική σημείωση
Αν ο χρόνος είναι εργαλείο και ο Θεός εκτός χρόνου, τότε προκύπτει ένα κρίσιμο ερώτημα:
γιατί ο Θεός σιωπά μέσα στον χρόνο;
Η απάντηση δεν είναι θεολογική ρητορική. Είναι λογική αναγκαιότητα.ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄
Η Σιωπή του Θεού
Η σιωπή του Θεού δεν είναι απουσία.
Δεν είναι αδιαφορία.
Δεν είναι εγκατάλειψη.
Η σιωπή του Θεού είναι αναγκαία συνθήκη ύπαρξης της ελευθερίας.
Η ανθρώπινη αγωνία απέναντι στη σιωπή του Θεού γεννιέται από μια βαθιά, αλλά λανθασμένη, προσδοκία: ότι αν ο Θεός είναι αγάπη και δύναμη, οφείλει να παρεμβαίνει συνεχώς, να διορθώνει, να αποτρέπει, να εξηγεί. Όμως αυτή η προσδοκία, αν ικανοποιούνταν, θα κατέστρεφε ακριβώς αυτό που ζητά: την αγάπη.
1. Τι θα συνέβαινε χωρίς τη σιωπή
Ας υποθέσουμε έναν Θεό που παρεμβαίνει αδιαλείπτως μέσα στον χρόνο. Έναν Θεό που καθιστά την παρουσία Του αδιαμφισβήτητη, εμφανή και αναπόδραστη σε κάθε στιγμή.
Σε έναν τέτοιο κόσμο:
η επιλογή θα ήταν ψευδαίσθηση,
η αγάπη θα ήταν αναγκαστική,
η ευθύνη θα κατέρρεε σε συμμόρφωση.
Όταν η δύναμη είναι απόλυτα παρούσα, η ελευθερία εξαφανίζεται. Όχι επειδή καταργείται βίαια, αλλά επειδή καθίσταται αδύνατη. Κανείς δεν επιλέγει πραγματικά όταν η συνέπεια είναι άμεση, ορατή και αναπόφευκτη.

2. Η σιωπή ως αυτοπεριορισμός

Η σιωπή του Θεού δεν είναι αδυναμία επικοινωνίας. Είναι συνειδητός αυτοπεριορισμός άπειρης ισχύος. Ο Θεός δεν σιωπά επειδή δεν μπορεί να μιλήσει, αλλά επειδή επιλέγει να μην ακυρώσει την ελευθερία.

Αυτός ο αυτοπεριορισμός δεν μειώνει τη θεότητα. Την αποκαλύπτει. Η πραγματική παντοδυναμία δεν αποδεικνύεται με συνεχή παρέμβαση, αλλά με την ικανότητα να μην παρεμβαίνεις όταν αυτό είναι ηθικά αναγκαίο.

3. Σιωπή και αγάπη

Η αγάπη που επιβάλλεται δεν είναι αγάπη. Είναι εξάρτηση. Η σιωπή δημιουργεί απόσταση. Και η απόσταση είναι απαραίτητη για να υπάρξει ελεύθερη κίνηση προς τον άλλον.

Ο Θεός δεν επιθυμεί υπακοή που γεννιέται από φόβο ή από βεβαιότητα. Επιθυμεί σχέση που γεννιέται από επιλογή. Η σιωπή είναι το πεδίο μέσα στο οποίο η επιλογή γίνεται δυνατή.

4. Η σιωπή και η ευθύνη

Η ευθύνη απαιτεί αβεβαιότητα. Αν κάθε πράξη συνοδευόταν από άμεση θεία επιβεβαίωση ή αποδοκιμασία, τότε η ευθύνη θα μετατρεπόταν σε υπολογισμό. Ο άνθρωπος δεν θα ρωτούσε «είναι καλό;», αλλά «τι θα συμβεί αν το κάνω;».

Η σιωπή επιτρέπει στην ηθική να είναι εσωτερική και όχι επιβεβλημένη. Επιτρέπει στον άνθρωπο να αποτύχει χωρίς να συντριβεί και να επιλέξει χωρίς να εκβιαστεί.

5. Γιατί η σιωπή μοιάζει άδικη

Η σιωπή του Θεού γίνεται αφόρητη κυρίως μπροστά στον πόνο των αθώων. Εκεί γεννιέται η πιο σκληρή ερώτηση: «Γιατί δεν επεμβαίνει;»

Η απάντηση δεν είναι συναισθηματική. Είναι λογική και οντολογική. Αν ο Θεός επενέβαινε επιλεκτικά, θα κατέστρεφε το συλλογικό πεδίο ευθύνης. Αν επενέβαινε καθολικά, θα κατέστρεφε την ελευθερία.

Η μη επέμβαση δεν σημαίνει αποδοχή του πόνου. Σημαίνει ότι ο πόνος ανήκει στον χρόνο και στον εγκέφαλο, όχι στην ψυχή. Και ότι η εκκαθάριση αφορά το πεδίο εμπειρίας, όχι την ουσία.

6. Η σιωπή ως προϋπόθεση πίστης

Η πίστη δεν μπορεί να υπάρξει εκεί όπου δεν υπάρχει αμφιβολία. Η βεβαιότητα γεννά γνώση, όχι πίστη. Η σιωπή αφήνει χώρο για εμπιστοσύνη χωρίς εξαναγκασμό.

Αυτός ο χώρος είναι επικίνδυνος. Επιτρέπει την εκτροπή, την άρνηση, ακόμη και το κακό. Αλλά χωρίς αυτόν τον κίνδυνο, δεν θα υπήρχε αληθινή σχέση.

7. Η σιωπή δεν είναι απόλυτη

Η σιωπή του Θεού δεν σημαίνει απουσία κάθε ίχνους. Εκφράζεται έμμεσα:
μέσω της συνείδησης,
μέσω της εσωτερικής κλίσης προς το φως,
μέσω της δυνατότητας επιστροφής.

Ο Θεός δεν μιλά για να καθοδηγήσει. Δημιουργεί τις συνθήκες για να αναγνωριστεί.

Μεταβατική σημείωση

Με τη σιωπή του Θεού, η ευθύνη περνά ολόκληρη στον άνθρωπο και στο συλλογικό πεδίο. Από εδώ και πέρα, η κοσμολογία εισέρχεται στο πιο

δύσκολο σημείο:
την εκτροπή, το κακό και τον πόνο.ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄
Ο Πόνος των Αθώων
Υπάρχει ένα σημείο όπου κάθε κοσμολογία κρίνεται.
Όχι από τη συνοχή της, ούτε από την ομορφιά της.
Αλλά από το αν αντέχει να σταθεί μπροστά στον πόνο των αθώων.
Αν αυτός ο πόνος δεν μπορεί να τοποθετηθεί χωρίς να διαλυθεί το νόημα, τότε καμία θεωρία δεν σώζεται.
Η κοσμολογία αυτή δεν προσπαθεί να δικαιολογήσει τον πόνο. Προσπαθεί να τον εντοπίσει.
1. Τι είναι ο πόνος
Ο πόνος δεν είναι κακό.
Ο πόνος δεν είναι τιμωρία.
Ο πόνος δεν είναι ιδιότητα της ψυχής.
Ο πόνος είναι βίωμα που γεννάται εντός του χρόνου, μέσω του εγκεφάλου, ως αποτέλεσμα της χρονικής διεπαφής. Είναι σήμα, όχι ουσία. Είναι εμπειρία, όχι ταυτότητα.
Αυτό δεν τον καθιστά μικρό. Τον καθιστά εντοπισμένο.
2. Ο εγκέφαλος ως γεννήτρια πόνου
Ο εγκέφαλος δεν καταγράφει απλώς τον πόνο. Τον παράγει. Το ίδιο τραύμα μπορεί:
να πονέσει αφόρητα,
να μην γίνει αντιληπτό,
να εξαφανιστεί σε καταστάσεις σοκ,
να μεταβληθεί από φάρμακα ή ψυχολογικές συνθήκες.
Αν ο πόνος ήταν ιδιότητα της ψυχής, θα ήταν αμετάβλητος. Δεν είναι. Είναι ευμετάβλητος γιατί ανήκει στο χρονικό σύστημα.
3. Γιατί ο πόνος δεν ακολουθεί την ψυχή
Ό,τι ανήκει στον χρόνο, παύει με τον χρόνο.
Ό,τι ανήκει στην ψυχή, δεν υπόκειται σε φθορά.
Ο πόνος ανήκει στην πρώτη κατηγορία. Δεν μεταφέρεται εκτός χρόνου. Δεν αποθηκεύεται ως τραύμα στην ουσία. Δεν συνοδεύει την ψυχή στην έξοδο από το πεδίο εμπειρίας.
Αυτό δεν σημαίνει ότι «δεν μετράει». Σημαίνει ότι δεν γίνεται αιώνια αδικία.
4. Η αθωότητα και το παράδοξο
Ο πόνος των αθώων φαίνεται αβάσταχτος επειδή ο άνθρωπος τον προβάλλει έξω από τον χρόνο. Όταν όμως επανατοποθετηθεί εντός του χρονικού πεδίου, αποκαθίσταται η οντολογική ισορροπία.
Η αθωότητα δεν αναιρεί τον πόνο, αλλά αναιρεί την αιώνια συνέπειά του. Δεν υπάρχει τιμωρία ψυχής μέσω πόνου. Δεν υπάρχει μεταφυσική καταγραφή οδύνης.
Η αθωότητα προστατεύεται όχι με παρέμβαση, αλλά με μη μεταφορά του πόνου στην ουσία.
5. Γιατί ο Θεός δεν επεμβαίνει
Αν ο Θεός επενέβαινε σε κάθε πόνο αθώου, τότε θα καταργούσε:
το συλλογικό πεδίο ευθύνης,
την αιτιακή συνοχή του χρόνου,

την ελευθερία επιλογής.
Η μη επέμβαση δεν σημαίνει αποδοχή του πόνου. Σημαίνει ότι ο πόνος δεν έχει οντολογική ισχύ. Ο Θεός δεν θεραπεύει τον χρόνο ακυρώνοντάς τον· τον θεραπεύει τερματίζοντάς τον όταν ολοκληρωθεί ο σκοπός του.
6. Η εκκαθάριση αφορά τον χρόνο, όχι τις ψυχές
Όταν μιλάμε για εκκαθάριση, δεν μιλάμε για τιμωρία ψυχών. Μιλάμε για εκκαθάριση του πεδίου εμπειρίας. Ο χρόνος, ως εργαλείο, έχει όρια. Όταν αυτά ξεπεραστούν, παύει.
Οι ψυχές δεν εκκαθαρίζονται. Ο χρόνος εκκαθαρίζεται.
Αυτό είναι κρίσιμο:
καμία ψυχή δεν «πληρώνει» αιώνια για χρονικό πόνο.
7. Ο πόνος ως πρόβλημα ανθρώπινης αντίληψης
Ο πόνος φαίνεται απόλυτος επειδή ο άνθρωπος βρίσκεται μέσα του. Όπως ο χρόνος φαίνεται ατελείωτος όταν βιώνεται και στιγμιαίος όταν τελειώσει, έτσι και ο πόνος φαίνεται οντολογικός ενώ είναι χρονικός.
Η κοσμολογία αυτή δεν ζητά από τον άνθρωπο να αντέξει τον πόνο θεωρητικά. Ζητά να μην τον μετατρέψει σε απόδειξη αδικίας της ύπαρξης.
8. Το όριο της ανθρώπινης κρίσης
Υπάρχει ένα σημείο όπου η ανθρώπινη κρίση πρέπει να σταματήσει. Όχι από φόβο, αλλά από ακρίβεια. Ο άνθρωπος δεν έχει πρόσβαση στην πλήρη εικόνα εκτός χρόνου.
Αυτό δεν ακυρώνει την κραυγή του πόνου. Ακυρώνει μόνο το συμπέρασμα ότι ο πόνος είναι αιώνιος ή ουσιαστικός.
Μεταβατική σημείωση
Από εδώ και πέρα, το ερώτημα μετακινείται από το άτομο στο σύνολο.
Ο πόνος δεν είναι μόνο προσωπικός· είναι και συλλογικός.
Και εκεί γεννιέται το επόμενο κεφάλαιο.ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄
Συλλογική Ευθύνη και Συλλογικό Πεδίο
Ο άνθρωπος σκέφτεται πρωτίστως ως άτομο. Ζει, επιλέγει, πονά και ελπίζει μέσα σε προσωπικά όρια. Όμως καμία ανθρώπινη ύπαρξη δεν βιώνει τον χρόνο απομονωμένα. Η εμπειρία εκτυλίσσεται πάντα μέσα σε ένα συλλογικό πεδίο.
Η κοσμολογία αυτή εισάγει μια κρίσιμη διάκριση:
άλλο πράγμα είναι η ατομική ψυχή και άλλο το συλλογικό πεδίο εμπειρίας.
Η σύγχυση αυτών των δύο γεννά παρεξηγήσεις περί αδικίας, τιμωρίας και θείας ευθύνης.
1. Τι είναι το συλλογικό πεδίο
Το συλλογικό πεδίο δεν είναι συλλογική ψυχή. Δεν υπάρχει μία ενιαία ψυχή των πολλών. Κάθε ψυχή παραμένει απολύτως ατομική και ανεύθυνη για τις πράξεις άλλων.
Το συλλογικό πεδίο είναι το κοινό περιβάλλον εμπειρίας, το πεδίο μέσα στο οποίο αλληλεπιδρούν οι ατομικές επιλογές. Εκεί συσσωρεύονται συνέπειες, όχι ως ηθική καταδίκη, αλλά ως διαμόρφωση συνθηκών.
2. Πώς γεννιέται η συλλογική εκτροπή
Καμία συλλογική εκτροπή δεν εμφανίζεται ξαφνικά. Δεν είναι αποτέλεσμα μιας στιγμής ούτε ενός προσώπου. Είναι αποτέλεσμα αθροιστικών ατομικών επιλογών που κινούνται προς την ίδια κατεύθυνση.
Όταν οι περισσότερες επιλογές απομακρύνονται από την ευθυγράμμιση, το

πεδίο μεταβάλλεται. Όχι επειδή «τιμωρεί», αλλά επειδή αντανακλά. Το συλλογικό πεδίο λειτουργεί όπως ένα μέσο: μεταφέρει, ενισχύει ή αποδυναμώνει τάσεις.

3. Ευθύνη χωρίς συλλογική ενοχή

Η συλλογική ευθύνη δεν σημαίνει συλλογική ενοχή. Κανείς δεν φέρει ενοχή για πράξεις που δεν επέλεξε. Όμως όλοι βιώνουν τις συνέπειες του πεδίου στο οποίο ζουν.

Αυτό το σημείο είναι λεπτό αλλά κρίσιμο. Η εμπειρία μπορεί να είναι κοινή χωρίς η ευθύνη να είναι κοινή. Το πεδίο επηρεάζει, δεν καταδικάζει.

4. Το συλλογικό όριο (ΣΜΕΑ)

Υπάρχει όριο πέρα από το οποίο το συλλογικό πεδίο δεν μπορεί να υποστηρίξει περαιτέρω εκτροπή. Αυτό το όριο δεν είναι αυθαίρετο. Είναι λειτουργικό. Όταν ξεπεραστεί, το πεδίο καθίσταται μη βιώσιμο.

Η κοσμολογία αυτή ονομάζει αυτό το σημείο Συλλογικό Μέγιστο Όριο Εκτροπής (ΣΜΕΑ). Δεν είναι τιμωρία. Είναι παύση λειτουργίας ενός πεδίου που δεν εξυπηρετεί πλέον τον σκοπό του χρόνου.

5. Γιατί η θεία μη επέμβαση ισχύει και συλλογικά

Αν ο Θεός επενέβαινε για να αποτρέψει τη συλλογική εκτροπή, θα αναιρούσε τη συλλογική ελευθερία. Όπως σέβεται την ατομική επιλογή, έτσι σέβεται και τη συλλογική πορεία.

Η μη επέμβαση δεν σημαίνει αδιαφορία για το αποτέλεσμα. Σημαίνει ότι η εκκαθάριση θα αφορά το πεδίο, όχι τις ψυχές. Το πεδίο μπορεί να παύσει. Οι ψυχές όχι.

6. Η εκκαθάριση ως παύση εμπειρίας

Η εκκαθάριση δεν είναι καταστροφή. Είναι τερματισμός ενός χρονικού περιβάλλοντος. Όταν το συλλογικό πεδίο φτάσει σε μη αναστρέψιμη εκτροπή, ο χρόνος παύει να επιτελεί τον ρόλο του.

Αυτό εξηγεί γιατί μεγάλες συλλογικές κρίσεις εμφανίζονται ως φυσικές, κοινωνικές ή ιστορικές καταρρεύσεις. Δεν είναι «θεϊκές τιμωρίες», αλλά σημεία παύσης ενός πεδίου εμπειρίας.

7. Η θέση του ατόμου μέσα στο συλλογικό

Το άτομο δεν χάνεται μέσα στο συλλογικό πεδίο. Η ψυχή παραμένει ανεπηρέαστη στην ουσία της. Όμως η εμπειρία της επηρεάζεται.

Αυτό δεν αναιρεί την ατομική νίκη. Υπάρχει δυνατότητα ευθυγράμμισης εντός συλλογικής εκτροπής. Η νίκη δεν είναι συλλογική υπόθεση· είναι ατομική μέσα σε συλλογικό πλαίσιο.

8. Γιατί το συλλογικό πεδίο είναι αναγκαίο

Χωρίς συλλογικό πεδίο, δεν θα υπήρχε πραγματική ευθύνη. Οι επιλογές δεν θα είχαν αντίκτυπο πέρα από το άτομο. Η αγάπη, η αδικία, η αλληλεγγύη θα ήταν έννοιες χωρίς βάθος.

Το συλλογικό πεδίο είναι αυτό που καθιστά τον άνθρωπο συμμέτοχο και όχι απλώς αυτόνομο παρατηρητή.

Μεταβατική σημείωση

Μετά τη συλλογική ευθύνη, προκύπτει το επόμενο κρίσιμο ερώτημα:
αν υπάρχει χάρη, τι ρόλο παίζει μέσα σε ένα πεδίο εκτροπής;

Η απάντηση οδηγεί στο επόμενο κεφάλαιο.ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ.Η Χάρη

Η Χάρη

Η χάρη είναι ίσως η πιο παρεξηγημένη έννοια της θεολογικής σκέψης.

Συχνά παρουσιάζεται ως προστασία, ως εύνοια, ως εγγύηση καλής έκβασης. Όμως αυτή η προσέγγιση, όσο παρηγορητική κι αν φαίνεται, αλλοιώνει τη φύση της.
Στην κοσμολογία αυτή, η χάρη δεν είναι ασφάλεια.
Είναι δυνατότητα.
1. Τι δεν είναι η χάρη
Η χάρη δεν είναι ανταμοιβή για σωστή συμπεριφορά.
Δεν είναι εξαίρεση από τον χρόνο.
Δεν είναι υπόσχεση νίκης.
Αν ήταν κάτι από αυτά, θα αναιρούσε την ελευθερία. Θα μετέτρεπε την πορεία σε συναλλαγή και την αγάπη σε όρο.
Η χάρη δεν έρχεται να καταργήσει τον αγώνα. Έρχεται να τον καταστήσει δυνατό.
2. Η χάρη ως διαρκής παρουσία
Η χάρη δεν εμφανίζεται στιγμιαία. Δεν δίνεται μία φορά. Είναι συνεχής παρουσία μέσα στον χρόνο. Δεν επιβάλλεται, δεν εξαναγκάζει, δεν διαφημίζεται.
Λειτουργεί σαν πεδίο ενίσχυσης της ευθυγράμμισης. Όπου υπάρχει πρόθεση επιστροφής προς το φως, η χάρη καθιστά αυτή την επιστροφή εφικτή.
Δεν τραβά τον άνθρωπο. Του επιτρέπει να κινηθεί.
3. Γιατί η χάρη δεν εγγυάται τη νίκη
Αν η χάρη εγγυόταν τη νίκη, τότε η νίκη δεν θα είχε νόημα. Θα ήταν αποτέλεσμα εξωτερικής παρέμβασης και όχι ελεύθερης διατήρησης πορείας.
Η χάρη μπορεί να χαθεί. Όχι επειδή αφαιρείται, αλλά επειδή παύει να γίνεται δεκτή. Δεν φεύγει από τον άνθρωπο· ο άνθρωπος απομακρύνεται από αυτήν.
Αυτό δεν αποτελεί τιμωρία. Είναι συνέπεια της ελευθερίας.
4. Η χάρη μέσα σε συλλογική εκτροπή
Η χάρη δεν εξαρτάται από το συλλογικό πεδίο. Μπορεί να λειτουργήσει ακόμη και μέσα σε περιβάλλον βαθιάς συλλογικής εκτροπής. Δεν αναιρεί το πεδίο, αλλά επιτρέπει την ατομική ευθυγράμμιση.
Αυτό εξηγεί γιατί υπάρχουν άνθρωποι που διατηρούν φως ακόμη και σε σκοτεινές εποχές. Δεν είναι προνομιούχοι. Είναι ευθυγραμμισμένοι.
Η χάρη δεν σώζει τον κόσμο. Σώζει τη δυνατότητα επιλογής μέσα στον κόσμο.
5. Χάρη και ευθύνη
Η ύπαρξη χάρης αυξάνει την ευθύνη· δεν τη μειώνει. Όταν υπάρχει δυνατότητα επιστροφής και ο άνθρωπος επιλέγει να την αγνοήσει, η εκτροπή γίνεται συνειδητή.
Η χάρη δεν κρίνει. Αλλά καθιστά την κρίση δυνατή στο τέλος του χρόνου, όχι ως τιμωρία, αλλά ως αποτύπωση πορείας.
6. Η χάρη και η πληροφορία
Η χάρη δεν σβήνει την πληροφορία. Δεν διαγράφει την εμπειρία. Λειτουργεί μέσα στο ήδη διαμορφωμένο πλαίσιο. Μπορεί να ανατρέψει πορεία, αλλά όχι να αναιρέσει την ελευθερία που τη δημιούργησε.
Αν η χάρη χρησιμοποιηθεί μέχρι το τέλος του χρόνου, η πληροφορία της

ευθυγράμμισης παραμένει πλήρης. Αν χαθεί πριν το τέλος, η πληροφορία της εκτροπής μεταφέρεται, όχι ως ενοχή, αλλά ως όριο.

7. Η χάρη ως έκφραση αγάπης χωρίς εξαναγκασμό

Η χάρη είναι η μορφή που παίρνει η αγάπη μέσα στον χρόνο χωρίς να αναιρεί την ελευθερία. Δεν προστατεύει από κάθε πόνο. Δεν υπόσχεται ευκολία. Υπόσχεται μόνο δυνατότητα επιστροφής.

Και αυτή η δυνατότητα είναι πάντοτε παρούσα — μέχρι το τέλος του χρόνου.

Μεταβατική σημείωση

Αν η χάρη είναι δυνατότητα και όχι εγγύηση, τότε τίθεται το επόμενο, καθοριστικό ερώτημα:

πότε μπορούμε να μιλήσουμε για νίκη;

Η απάντηση δεν είναι στιγμιαία. Είναι χρονική.ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι΄

Η Νίκη εντός Κύκλου

Η έννοια της νίκης έχει παραμορφωθεί από τη συνήθεια να ταυτίζεται με το αποτέλεσμα. Στον ανθρώπινο λόγο, νίκη σημαίνει επικράτηση, επιβεβαίωση, ανταμοιβή. Όμως σε μια κοσμολογία όπου ο χρόνος είναι εργαλείο και η χάρη δυνατότητα, η νίκη δεν μπορεί να είναι στιγμιαίο γεγονός.

Η νίκη είναι διατήρηση.

1. Τι δεν είναι η νίκη

Η νίκη δεν είναι απουσία πόνου.

Δεν είναι κοινωνική επιτυχία.

Δεν είναι ηθική υπεροχή.

Δεν είναι ανταμοιβή εντός χρόνου.

Όλα αυτά ανήκουν στο πεδίο της εμπειρίας και μπορούν να αντιστραφούν. Αν η νίκη ταυτιζόταν με αυτά, θα ήταν εύθραυστη και άδικη.

Η νίκη, όπως νοείται εδώ, δεν κρίνεται από το πώς φαίνεται μια πορεία, αλλά από το αν διατηρήθηκε η ευθυγράμμιση μέχρι το τέλος του χρόνου.

2. Η νίκη ως χρονική πράξη

Η νίκη δεν κερδίζεται.

Η νίκη κρατιέται.

Από τη στιγμή που υπάρχει χρόνος, κάθε ευθυγράμμιση είναι προσωρινή αν δεν διατηρηθεί. Μια στιγμή φωτός δεν αρκεί. Η χάρη μπορεί να δοθεί, αλλά η νίκη απαιτεί συνέχεια.

Αυτός είναι ο λόγος που η νίκη δεν μπορεί να κριθεί πριν το τέλος του χρόνου. Κάθε πρόωρη κρίση είναι ατελής.

3. Γιατί η χάρη δεν αρκεί από μόνη της

Η χάρη καθιστά τη νίκη δυνατή, αλλά δεν την εξασφαλίζει. Αν η χάρη εγγυόταν τη νίκη, τότε η διατήρηση της ευθυγράμμισης θα ήταν περιττή. Η χάρη λειτουργεί ως ενίσχυση της δυνατότητας, όχι ως αντικατάσταση της ευθύνης. Η νίκη προκύπτει όταν η χάρη παραμένει ενεργή μέχρι το τέλος. Όχι επειδή δεν μπορεί να χαθεί, αλλά επειδή δεν εγκαταλείπεται.

4. Η απώλεια της νίκης

Η νίκη μπορεί να χαθεί. Αυτό δεν είναι τραγωδία, αλλά συνέπεια ελευθερίας. Η απώλεια της νίκης δεν σημαίνει καταστροφή της ψυχής ούτε αιώνια πτώση.

Σημαίνει ότι η πληροφορία της εκτροπής καταγράφεται. Όχι ως ενοχή,

αλλά ως όριο πρόσβασης στον επόμενο κύκλο. Η ψυχή δεν τιμωρείται. Μαθαίνει.
Η απώλεια της νίκης δεν αναιρεί τη βέβαιη τελική αρμονία. Μεταθέτει την ολοκλήρωση σε επόμενο κύκλο.
5. Νίκη εντός συλλογικής εκτροπής
Η νίκη δεν είναι συλλογικό γεγονός. Μπορεί να υπάρξει ατομική νίκη μέσα σε συλλογική εκτροπή. Το συλλογικό πεδίο επηρεάζει την εμπειρία, όχι την ουσία της επιλογής.
Αυτό εξηγεί γιατί άνθρωποι που ζουν σε σκοτεινές εποχές μπορούν να διατηρήσουν φως. Δεν νικούν τον κόσμο. Διατηρούν την ευθυγράμμιση τους μέσα σε αυτόν.
6. Η νίκη και η ταπεινότητα
Η νίκη δεν αναγνωρίζεται μέσα στον χρόνο. Όποιος πιστεύει ότι «νίκησε» πριν το τέλος, έχει ήδη εκτεθεί στον κίνδυνο της εκτροπής. Η βεβαιότητα εντός χρόνου είναι μορφή αλαζονείας.
Η ταπεινότητα δεν είναι αμφιβολία για το φως. Είναι αναγνώριση ότι ο χρόνος δεν έχει ακόμη τελειώσει.
7. Γιατί η νίκη έχει νόημα
Η νίκη έχει νόημα επειδή δεν είναι δεδομένη. Αν ήταν βέβαιη για όλους εντός ενός κύκλου, ο κύκλος θα ήταν περιττός. Η δυνατότητα απώλειας είναι αυτή που καθιστά τη διατήρηση ουσιαστική.
Η νίκη δεν είναι προορισμός. Είναι στάση μέχρι το τέλος.
Μεταβατική σημείωση
Αν η νίκη κρίνεται μόνο στο τέλος, τότε πρέπει να εξεταστεί τι σημαίνει αυτό το τέλος.
Όχι ως καταστροφή, αλλά ως παύση.ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ΄
Το Τέλος του Χρόνου
Το τέλος του χρόνου δεν είναι καταστροφή.
Δεν είναι κατάρρευση.
Δεν είναι τιμωρία.
Το τέλος του χρόνου είναι παύση της χρονικής διεπαφής.
Όταν ο χρόνος ολοκληρώσει τον σκοπό του, δεν υπάρχει λόγος να συνεχιστεί. Όπως κάθε εργαλείο, παύει να χρησιμοποιείται όταν το έργο του έχει επιτελεστεί. Η παύση αυτή δεν αφορά την ύπαρξη· αφορά την εμπειρία.
1. Τι σημαίνει «τέλος»
Το «τέλος» δεν δηλώνει εξάλειψη. Δηλώνει ολοκλήρωση. Ό,τι ολοκληρώνεται δεν χάνεται· μεταβαίνει σε κατάσταση όπου δεν απαιτείται πλέον η διαδοχή.
Ο χρόνος δεν αφαιρείται βίαια. Απλώς παύει να είναι αναγκαίος. Εκεί όπου δεν υπάρχει επιλογή να γίνει, δεν υπάρχει ανάγκη για χρόνο.
2. Η παύση της χρονικής διεπαφής
Ο άνθρωπος βιώνει τον χρόνο μέσω του εγκεφάλου. Όταν η χρονική διεπαφή παύει, παύει και η ανάγκη για εγκέφαλο ως μεταφραστή εμπειρίας. Αυτό δεν σημαίνει απώλεια συνείδησης. Σημαίνει απελευθέρωση από τη διαδοχή.
Η συνείδηση δεν εξαφανίζεται. Επανέρχεται στην ενότητα χωρίς να χάνει την πληροφορία που αποκτήθηκε.

3. Τι συμβαίνει με την εμπειρία
Με το τέλος του χρόνου, η εμπειρία όπως τη γνωρίζουμε παύει. Δεν υπάρχει πλέον πριν και μετά, προσδοκία και ανάμνηση, αγωνία και αναμονή. Όλα αυτά είναι λειτουργίες του χρόνου.
Αυτό που παραμένει είναι καθαρή κατανόηση. Όχι ως κρίση, αλλά ως αποτύπωση πορείας. Η ψυχή δεν αξιολογείται. Αναγνωρίζει.
4. Η νίκη στο τέλος του χρόνου
Η νίκη, όπως ορίστηκε στο προηγούμενο κεφάλαιο, αποκαλύπτεται μόνο στο τέλος του χρόνου. Όχι ως έπαινος, αλλά ως φυσικό αποτέλεσμα διατήρησης ευθυγράμμισης.
Όπου η ευθυγράμμιση διατηρήθηκε μέχρι το τέλος, η πληροφορία είναι πλήρης και ελεύθερη. Όπου χάθηκε, η πληροφορία μεταφέρεται ως όριο, όχι ως στίγμα.
5. Η εκκαθάριση επανεξετασμένη
Το τέλος του χρόνου δεν συνεπάγεται εκκαθάριση ψυχών. Η εκκαθάριση αφορά αποκλειστικά το πεδίο εμπειρίας. Ο χρόνος παύει επειδή δεν εξυπηρετεί πλέον τον σκοπό του.
Οι ψυχές δεν κρίνονται. Οι πορείες ολοκληρώνονται.
6. Η τελική αρμονία
Η τελική αρμονία δεν επιβάλλεται. Δεν είναι αποτέλεσμα εξαναγκασμού. Είναι βέβαιη επειδή το φως, ως ουσία, δεν μπορεί να παραμείνει σε μόνιμη εκτροπή.
Η αρμονία δεν ακυρώνει την ελευθερία που προηγήθηκε. Την δικαιώνει. Ό,τι επιλέχθηκε ελεύθερα έχει πλέον αποτυπωθεί χωρίς να χρειάζεται να συνεχιστεί η εμπειρία.
7. Γιατί το τέλος δεν φοβίζει
Ο φόβος του τέλους προκύπτει από την ταύτιση της ύπαρξης με την εμπειρία. Όταν η εμπειρία παύει, ο άνθρωπος φοβάται ότι παύει και ο ίδιος. Αυτό είναι λάθος.
Ο άνθρωπος δεν είναι ο χρόνος του. Είναι το φως που τον διέσχισε.
Το τέλος του χρόνου δεν αφαιρεί τίποτα από την ουσία. Αφαιρεί μόνο την ανάγκη να συνεχιστεί η δοκιμασία.
Μεταβατική σημείωση
Με το τέλος του χρόνου, ο κύκλος ολοκληρώνεται. Αυτό που απομένει είναι η συμπύκνωση όλων των παραπάνω σε καθαρή μορφή.
Αυτό είναι το τελικό μέρος της κοσμολογίας.ΤΑ 10 ΑΞΙΩΜΑΤΑ
της Κοσμολογίας του Κουσκουνη Στυλιανού
ΑΞΙΩΜΑ 1 — Το Φως είναι Ουσία
Το φως δεν είναι σύμβολο ούτε φυσικό παράγωγο.
Είναι η οντολογική βάση κάθε ύπαρξης και κάθε εμπειρίας.
ΑΞΙΩΜΑ 2 — Η Ψυχή είναι Φως
Η ψυχή δεν είναι αντικείμενο ούτε προϊόν του εγκεφάλου.
Είναι εστίαση φωτός, ενιαία και αδιάσπαστη, που εκδηλώνεται χωρίς να χάνει την ουσία της.
ΑΞΙΩΜΑ 3 — Η Πληροφορία δεν Χάνεται
Καμία εμπειρία δεν εξαφανίζεται.
Η πληροφορία διατηρείται εκτός χρόνου ως αποτύπωση σχέσης ελευθερίας και επιλογής.

ΑΞΙΩΜΑ 4 — Ο Θεός είναι εκτός Χρόνου
Ο Θεός δεν υπόκειται σε πριν και μετά.
Κατέχει την πλήρη γνώση ταυτόχρονα και δεν μαθαίνει μέσα στον χρόνο.
ΑΞΙΩΜΑ 5 — Ο Χρόνος είναι Εργαλείο
Ο χρόνος δεν είναι ουσία.
Είναι εργαλείο εμπειρίας που επιτρέπει επιλογή, ευθύνη και αγάπη.
ΑΞΙΩΜΑ 6 — Η Σιωπή του Θεού είναι Προϋπόθεση Ελευθερίας
Η θεία σιωπή δεν είναι απουσία αλλά αυτοπεριορισμός.
Χωρίς αυτήν, η ελευθερία, η αγάπη και η ευθύνη θα κατέρρεαν σε αναγκαιότητα.
ΑΞΙΩΜΑ 7 — Η Εκτροπή δεν έχει Ουσία
Το κακό δεν αποτελεί δύναμη.
Είναι απόκλιση από την ευθυγράμμιση, χωρίς αυτοτελή ύπαρξη.
ΑΞΙΩΜΑ 8 — Ο Πόνος είναι Χρονικός
Ο πόνος γεννάται από τον εγκέφαλο εντός χρόνου.
Δεν ανήκει στην ψυχή και δεν τη συνοδεύει εκτός χρόνου.
ΑΞΙΩΜΑ 9 — Η Χάρη είναι Δυνατότητα, όχι Εγγύηση
Η χάρη καθιστά δυνατή τη νίκη αλλά δεν την εξασφαλίζει.
Η νίκη απαιτεί διατήρηση ευθυγράμμισης μέχρι το τέλος του χρόνου.
ΑΞΙΩΜΑ 10 — Η Τελική Αρμονία είναι Βέβαιη χωρίς Εξαναγκασμό
Το τέλος του χρόνου είναι παύση της διεπαφής εμπειρίας.
Η τελική αρμονία επιτυγχάνεται χωρίς κατάργηση της ελευθερίας.ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΝΟΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ
(Αξίωμα 11 – Κοσμολογία του Κουσκουνη Στυλιανού)
Το νόημα της ζωής δεν είναι η γνώση,
Ούτε η δύναμη,
Ούτε η επιτυχία,
Ούτε η ευτυχία.
Το νόημα της ζωής είναι η ελεύθερη επιλογή ευθυγράμμισης με το Φως εντός του χρόνου.
Ο χρόνος δεν υπάρχει για να αποδείξει κάτι στον άνθρωπο,
Αλλά για να του επιτρέψει να επιλέξει χωρίς εξαναγκασμό.
Η αβεβαιότητα δεν είναι λάθος του σύμπαντος·
Είναι η προϋπόθεση της ελευθερίας.
Η σιωπή του Θεού δεν δηλώνει απουσία.
Δηλώνει σεβασμό.
Χωρίς αυτήν, η αγάπη θα ήταν αναγκαστική
Και η επιλογή άνευ νοήματος.
Η ζωή δεν ζητά τελειότητα.
Ζητά κατεύθυνση.
Δεν ζητά νίκη ως αποτέλεσμα,
Αλλά διατήρηση της ευθυγράμμισης μέχρι το τέλος του χρόνου.
Η χάρη καθιστά τη νίκη δυνατή,
Αλλά δεν την εγγυάται.
Και αν η νίκη δεν επιτευχθεί,
Δεν υπάρχει τιμωρία —
Μόνο η καθαρή πληροφορία της επιλογής,
Που μεταφέρεται ως μάθημα στον επόμενο κύκλο.

Η τελική αρμονία είναι βέβαιη.
Όχι επειδή επιβάλλεται,
Αλλά επειδή το Φως δεν χάνει ποτέ την ουσία του.
Επομένως, το νόημα της ζωής συνοψίζεται σε μία πράξη:
Να ζήσεις ελεύθερα,
Να αγαπήσεις χωρίς απόδειξη,
Και να επιλέξεις το Φως,
Ενώ θα μπορούσες να μην το κάνεις.